

Sygn. akt I UK 336/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania A. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Łodzi
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 czerwca 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 28 stycznia 2015 r., sygn. akt III AUa 1061/13,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi wyrokiem z dnia 28 stycznia 2015 r. oddalił apelację wnioskodawczynie A. M. od wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 9 kwietnia 2013 r. oddalającego jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Łodzi z dnia 31 października 2012 r. odmawiającej wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na powstanie niezdolności do pracy w okresie dłuższym niż 18 miesięcy od ustania ostatniego ubezpieczenia.

Sąd Apelacyjny wskazał, że w sprawie okoliczność sporną stanowiło ustalenie czy niezdolność do pracy wnioskodawczynie powstała w okresie do dnia 3 kwietnia 2012 r., czyli w ciągu 18 miesięcy od ustania ostatniego ubezpieczenia, tj. od zakończenia pobierania świadczenia rehabilitacyjnego z dniem 4 października 2010 r. W tym zakresie Sąd Apelacyjny stwierdził, że wyniki postępowania

dowodowego przeprowadzonego przed Sądem Okręgowym, uzupełnionego w drugiej instancji, prowadzą do wniosku, że brak jest podstaw do przyjęcia wcześniejszej daty powstania u wnioskodawczynie niezdolności do pracy jak dzień 19 lipca 2012 r. Wnioski takie wynikają z opinii biegłej A. N. powołanej w postępowaniu pierwszoinstancyjnym oraz biegłej ortopedy E. F., powołanej w postępowaniu apelacyjnym. Jakkolwiek niewątpliwie wnioskodawczynie w okresie od dnia 19 lipca 2012 r. była osobą częściowo niezdolną do pracy, to jednak przyznaniu jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy sprzeciwiał się brak spełnienia warunku, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm., dalej jako ustawa o emeryturach i rentach z FUS), tj. powstania niezdolności do pracy przed upływem 18 miesięcy od ustania ostatniego okresu ubezpieczenia.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiodła wnioskodawczynie A. M. zaskarżając go w całości, wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Skarga kasacyjna została oparta na podstawach naruszenia przepisów postępowania oraz przepisów prawa materialnego tj.: 1) art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) przez błędną wykładnię, nie uwzględniającą konieczności nadawania pojęciom ustawowym o tym samym brzmieniu, występującym w różnych ustawach, tego samego znaczenia, 2) art. 382 k.p.c. mające wpływ na wynik sprawy przez oparcie się wyłącznie na opiniach biegłych lekarzy w zakresie ustalania daty powstania niezdolności do pracy z pominięciem innych okoliczności, mających wpływ na takie ustalenie.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., wobec powstania istotnej kwestii prawnej, czy pojęcie „niezdolności do pracy” występujące w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz w art. 37 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej ma tożsame znaczenie i w związku z tym, czy ustalenie przez organ pomocy społecznej

całkowitej niezdolności do pracy w związku z udzielanym zasiłkiem stałym powinno być wiążące dla organu ubezpieczeń społecznych lub brane przez ten organ pod uwagę przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy i w konsekwencji ze względu na potrzebę wykładni pojęcia „niezdolności do pracy” występującego w obu w/w ustawach z uwzględnieniem postulatu, że pojęcia jednobrzmiące powinny mieć co najmniej wspólny zakres znaczeń, jeśli nie tożsame.

Zdaniem skarżącej, przyznanie jej decyzją MGOPS z dnia 26 listopada 2010 r. zasiłku stałego na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej, który jako przesłankę przyznania tego zasiłku wymienia „niezdolność do pracy”, przesądza o tym, że niezdolność do pracy skarżącej powstała przed dniem 3 kwietnia 2012 r., tj. przed upływem dnia, w którym mijało 18 miesięcy od ustania ostatniego ubezpieczenia (art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wstępnie należy wskazać, że zagadnieniem prawnym (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wnioszek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”

(por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, s. 51). Problem przedstawiony jako istotne zagadnienie prawne nie może też sprowadzać się do zwykłej wykładni i stosowania prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 marca 2009 r., III UK 90/08, LEX nr 707909; z dnia 8 września 2008 r., III UK 55/08, niepubl.) ani sprowadzać się do wątpliwości skarżącego odnośnie do prawidłowości rozstrzygnięcia jego indywidualnej sprawy. Zatem rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego lub wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575).

Przedstawione w skardze pytanie dotyczące ustalenia czy pojęcie „niezdolności do pracy” występujące w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest tożsame z art. 37 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej stanowi w istocie pozorne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., ponieważ w rzeczywistości treść pojęć użytych w powołanych przepisach nie budzi wątpliwości, a każda z powołanych ustaw zawiera własną definicję pojęcia „niezdolności do pracy”. Na gruncie ustawy o emeryturach i rentach z FUS niezdolność do pracy zdefiniowana została w art. 12, zgodnie z którym niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Natomiast kluczowa, w przedstawionym zagadnieniu, definicja niezdolności do pracy w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej została określona w jej art. 6 pkt 1, który stanowi, że przez całkowitą niezdolność do pracy rozumieć należy

„całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo zaliczenie do I lub II grupy inwalidów lub legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych”. Oznacza to, że przyznanie skarżącej zasiłku stałego na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej, który jako przesłankę przyznania tego świadczenia wymienia „całkowitą niezdolność do pracy”, mogło nastąpić zarówno z uwagi na to, że skarżąca jest albo całkowicie niezdolna do pracy w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 12 ust. 2) albo została zaliczona do I lub II grupy inwalidów lub legitymuje się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W przypadku skarżącej spełnieniem przesłanki „niezdolności do pracy” z art. 37 ustawy o pomocy społecznej, uprawniającej do przyznania zasiłku stałego, było orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z dnia 1 lipca 2010 r. (k. 55). Z tego względu brak jakichkolwiek w podstaw do twierdzenia, jak to czyni skarżąca, że przyznanie jej zasiłku stałego przesądza automatycznie o istnieniu u niej całkowitej niezdolności do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z FUS, co z kolei miałyby świadczyć o powstaniu tej niezdolności co najmniej w dacie przyznania jej tego zasiłku decyzją MGOPS z dnia 26 listopada 2010 r., a w konsekwencji o spełnieniu przesłanki z art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS uprawniającej do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy tj. o powstaniu niezdolności do pracy przed upływem dnia, w którym mijało 18 miesięcy od ustania ostatniego ubezpieczenia, czyli przed dniem 3 kwietnia 2012 r. W oparciu o przedstawiony wyżej wywód należy stwierdzić, że skarżąca myli istotne zagadnienie prawne ze zwykłą wykładnią prawa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.